

Aleksandra Cofta-Broniewska, Aleksander Kośko

Tupadły, pow. Inowrocław. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 7, 44-45

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

TOLKMICKO, pow. Elbląg
Stanowisko 2

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadził mgr Jerzy Szwed. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku. Drugi sezon badań, Stanowisko wydnowe z okresu neolitu grupy rzucewskiej kultury ceramiki sznurowej.

Założono 3 dalsze wykopy, w tym jeden sondażowy w pobliżu wierzchołka wzgórza. Pozostałe wykopy nawiązywały do wykopów z ubiegłego roku. Przebadano obszar o łącznej powierzchni 51 m². Brak warstwy kulturowej. W wykopach w warstwie współczesnej próchnicy przeważały zabytki krzemienne nad drobnymi ułamkami ceramiki. Kilka fragmentów było zdobionych ornamentem odcisków sznurowa.

Wykop sondażowy dostarczył tylko 3 zabytków krzemiennych, drapacza, narzędzia o nieokreślonej funkcji i odłupka oraz kilku ułamków ceramiki. Wydaje się to poświadczać zanikanie osadnictwa w kierunku północnym, jeszcze kulminacją wzgórza. Pozostałe wykopy zawierały znacznie więcej materiałów. Wyróżniono kilkanaście rdzeni oraz znaczną liczbę wiórów i odłupków. Wśród narzędzi przeważały drapacze wykonane na wiórach, rzadziej na odłupkach, skrobacze i rylice. Wyróżniono również kilka grocików "liściaków" o wyodrębnionym trzonku załuskany powierzchniu od spodu przy trzonku i ostrzu. Wystąpiły także dwa wyraźnie załuskane trapezy oraz trzy dalsze bez śladów retuszu.

Badania należy kontynuować rozszerzając o poszukiwania znanej z literatury, bogatej w różnorodne materiały zabytkowe osady tej kultury, której położenie nie zostało dokładnie sprecyzowane.

TUPADŁY, pow. Inowrocław
Stanowisko 2

Katedra Archeologii Uniwersytetu
im. A. Mickiewicza
w Poznaniu

Badania prowadzili dr Aleksandra Cofta-Broniewska i mgr Aleksander Kośko. Finansowała Katedra UAM. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko megalityczne z późnego neolitu i wczesnej epoki brązu oraz cmentarzysko z młodziej fazy wczesnego średniowiecza.

Badania podjęto w ramach planu weryfikacji genezy budownictwa kurhanowego w mikroregionie nadnoteckim.

Obiekt ma kształt owalnej wyniosłości o wymiarach 45 x 40 m, zlokalizowanej w strefie równiny wysoczyznowej na tle czarnoziemów. Wykopy o łącznej powierzchni 120 m² założone na kulminacji nasypu ujawniły wielofazowe pochówki, świadczące o długiej tradycji w eksploatacji tego terenu jako cmentarzyska. Powstanie

nasypu należy wiązać z zabudową megalityczną wyznaczającą najstarszą fazę nekropoli. Odkryto tu pozostałości trapezowatej konstrukcji niewielkich rozmiarów, znajdującej analogie pozakujawskie z okresu późnego neolitu. Obiekt ten należy rozpatrywać w kontekście odkrytego na terenie mikroregionu nadnoteckiego "kompleksu budowli megalitycznych" por. Tupadły - pow. inowrocławski stanowisko 3/1, który w całości reprezentuje schyłkową fazę rozwoju tejże idei na Kujawach.

W późniejszym okresie obok wspomnianej konstrukcji założony zostaje grób skrzynkowy nawiązujący formalnie do znanych budowli kultury amfor kulistych. Grób ten, jak się wydaje na podstawie nader ubożego wyposażenia, można wiązać z kulturą unietycką.

Najmłodszą fazą użytkowania cmentarzyska wyznaczają pochówki pochodzące prawdopodobnie z późnych faz wczesnego średniowiecza.

TUPADŁY, pow. Inowrocław
Stanowisko 3

Katedra Archeologii Uniwersytetu
im. A. Mickiewicza
w Poznaniu

Badania prowadzili dr Aleksandra Cofta-Broniewska i mgr Aleksander Końko. Finansowała Katedra Archeologii UAM. Pierwszy sezon badań. Grobowiec megalityczny kultury pucharów lejkowatych.

W ramach akcji weryfikacyjnej budowli kurhanowych prowadzonej w mikroregionie nadnoteckim odkryto grobowiec megalityczny kultury pucharów lejkowatych. Ograniczono się jedynie do badań sondażowych, mających na celu ustalenie zasięgu i rozmiaru grobowca.

Obiekt ten należy zaklasyfikować do megalitów średnich rozmiarów /65-75 m/ o prawdopodobnie trójkątnym kształcie nasypu. Brak podstaw dla uściślenia chronologii.

Orka oraz prace związane z budową drogi w znacznym stopniu zniszczyły nasyp zacierając kontur konstrukcji.

Dalsze badania niezbędne głównie ze względów konserwatorskich wymagają jednak znacznych środków finansowych.

WDOWIN-KOLONIA, pow. Bełchatów
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne i
Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadziła mgr Elżbieta Mikołajczyk. Finansował WKZ w Łodzi. Pierwszy sezon badań. Wydmowe stanowisko neolityczne kultury pucharów lejkowatych.